

هشدارهای انتظامی

سید جلیل محمدی*

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پڙو ٻيٽ شڪاڻو علوم انساني و مطالعات فرھنگي
پرتال جامع علوم انساني

قبل از شروع مطلب این بخش لازم می‌دانم نکاتی را به استحضار خوانندگان عزیز و سردفتران و دفترباران محترم برسانم همان طوری که قبلاً در مقالات گذشته یادآور شدم بنده از باب «فذكر فان الذكرى تنفع المؤمنين» و درس از مکتب مولایم امیر مؤمنان علی (ع) که فرمودند: «من علمنى حرفاً فقد صيرنى عبداً»

آنچه در طول خدمت از اساتید و همکارانم آموخته‌ام برای خوانندگان و علاقه‌مندان، به رشته تحریر در می‌آورم و هیچ ادعا و اصراری ندارم که نوشته‌هایم بلا تشبیه «وحی منزل» است.

تصدیق می‌فرمایند کسی که دیکته و انشاء می‌نویسد مسلماً از خطا و اشتباه مصون و محفوظ نیست به علاوه نوشتن مطالب تخصصی برای گروهی حقوقدان، صاحب‌نظر، کارشناس و آدم‌های نکته‌سنج و دقیق کار سهل و آسانی نیست و بایستی از دقت کافی و استدلال قوی برخوردار باشد.

بنابراین علاقمندی به کار از یک سوء، نامه‌ها و تلفن‌های انتقادی و همچنین تشویقی و محبت‌آمیز و امیدوار کننده خوانندگان عزیز و همکاران گرامی و سردفتران محترم از تهران و بعضی از استانها از سوی دیگر مایه دلگرمی و جدیت بیشتر به ادامه کار شده است و با وجود گرفتاری‌های روز مژه زندگی و مشغله زیاد تا به حال سعی نموده‌ام در هر شماره از مجله چند سطر بنویسم و مصدع اوقات خوانندگان گرامی

شوم. به قول شاعر:

برگ سبزی است تحفه درویش چه کند بینوا ندارد بیش
 امیدوارم خوانندگان عزیز بنده را مورد الطاف خود قرار داده و از تذکر و آموزش و
 راهنمایی دریغ نفرمایند. اما دنباله موضوع:

مقررات انضباطی

۱۵ - حضور منظم سردفتران و دفترباران در محل کار جز در ایام مرخصی و سایر
 معاذیر قانونی در دفترخانه الزامی است.^۱

سردفتران اسناد رسمی و ازدواج و طلاق و دفترباران حق ندارند در غیر از ایام
 تعطیلات رسمی و مرخصی بدون کسب اجازه قبلی از ثبت محل از حوزه مأموریت
 خود خارج شوند.^۲

ناگفته نماند سردفتر و دفتربار هم مثل سایر مردم در ساعات روز ممکن است
 برای انجام کار ضروری یا رفع گرفتاری و مشکلات پیش بینی نشده و غیر مترقبه
 ساعتی یا احياناً چند ساعتی دفترخانه را به اجبار ترک کند این فرق می‌کند با کسی که
 اصلاً احساس مسؤلیت نمی‌کند و دفترخانه را رها کرده و به کارهای دیگری
 می‌پردازد.

برای نمونه گزارش‌هایی می‌رسد از بعضی سران دفاتر ازدواج و طلاق، گاهی
 مدت یک ماه تا چهل روز بدون درخواست و اخذ برگ مرخصی به مسافرت خارج از
 کشور می‌روند و در مدت غیبت، دفاتر ازدواج و طلاق را به شخص دیگری می‌سپارند
 و جالب است که شخص غیر مسؤول در غیاب سردفتر مبادرت به ثبت وقایع ازدواج و
 طلاق می‌کند و جالب‌تر اینکه پس از مراجعت سردفتر، ثبت‌ها به همان تاریخ و به نام

۱. بند ۱۶ مجموعه بخشنامه‌های ثبتی تا اول مهر ماه ۱۳۶۵.

۲. بند ۱۹ همان مجموعه.

و امضای وی تکمیل می‌گردد!

۱۶ - مسوولین دفاتر اسناد رسمی و ازدواج و طلاق باید در هر مورد که نامه اداری، سند، رونوشت سند یا ثبت دفتر تحت تصدی خود را امضاء می‌نمایند قبل از امضاء نام و نام خانوادگی و سمت خود را ضمن تعیین تاریخ صریحاً و خوانا قید نموده سپس اقدام به امضاء نمایند و در صورت تغییر نمونه امضاء مراتب را فوراً به اداره ثبت مربوطه اطلاع دهند.^۱

تنظیم و ثبت سند اتومبیل

نحوه تنظیم و ثبت سند اتومبیل و مدارک و مستندات لازم در قوانین و مقررات و بخشنامه‌ها و همچنین در کتاب: «مدارک و مستندات تنظیم اسناد رسمی» که به وسیله کمیسیون تعیین و تشخیص مدارک لازم برای تنظیم اسناد رسمی تهیه و تدوین و با نظر کانون محترم سردفتران چاپ گردیده است پیش بینی شده است، مع ذلک لازم می‌دانم در این زمینه نکاتی را به آگاهی همکاران سردفتر برسانم:

تذکرات در خصوص تنظیم و ثبت اسناد اتومبیل (خودرو)

۱ - هنگام بررسی دفترچه مالکیت یا برگ سبز (برگ شناسنامه خودرو) به سایر مدارک و اسناد قبلی هم توجه شود.

تجربه و گزارش‌ها نشان داده با دقت و توجه کامل به اسناد و مدارک و مطابقت آنها با یکدیگر از بیشتر جعل‌ها جلوگیری شده است. در بیشتر پرونده‌های انتظامی و جعل اسناد اتومبیل ملاحظه می‌شود بعضی شماره‌ها و مشخصات اشخاص و خودرو مورد معامله با ملاحظه سابقه اسناد قبلی با یکدیگر مطابقت ندارد.

۲ - چون مبالغ جرائم راهنمایی و رانندگی سنگین و قابل توجه است و در پاره‌ای

از شکایات (مبنی بر نگرفتن گواهی عدم خلافی خودرو) و پرونده‌های مطروحه در دادگاه‌های انتظامی سردفتران و دفترباران خساراتی که از این بابت متوجه خریدار می‌شود گاهی به چند صد هزار تومان می‌رسد، لذا تأکید می‌شود قبل از ارائه گواهی مرقوم و اطمینان از عدم خلاف یا پرداخت جریمه خودرو از تنظیم و ثبت سند خودداری شود.

۳ - اتومبیل‌هایی که دارای دفترچه مالکیت یا برگ سبز (برگ شناسنامه رایانه‌ای) یا دفترچه مالکیت نیستند مطالبه اعلام وضعیت مربوط به فروشنده که به تأیید راهنمایی و رانندگی رسیده باشد ضروری است ولی نیاز به استعلام ندارد مگر در موارد زیر:

الف - مخدوش بودن دفترچه و کارت مشخصات و یا عدم تطبیق آنها با یکدیگر.
 ب - اتومبیل‌هایی که تاکنون دفترچه مالکیت برای آنها صادر نشده است.
 ج - درخصوص دفترچه‌های مالکیت المثنی و دفترچه‌هایی که آخرین معامله آنها در شعبات راهنمایی و رانندگی انجام شده است.^۱

۴ - در گذشته، قبل از اینکه قیمت اتومبیل‌ها براساس جدول تعیین شده وزارت امور اقتصادی و دارایی مشخص گردد، برخی از سردفتران دفاتر اسناد رسمی برای اینکه فروشنده اتومبیل حق الثبت کمتری به دولت بپردازد موجباتی را فراهم می‌کردند که مالک اتومبیل به جای پرداخت حق الثبت به مأخذ ۵۰ در هزار، ۳۰ در هزار پرداخت نمایند به عنوان نمونه در یک روز برای یک اتومبیل که معمولاً از نوع اتومبیل‌های گران قیمت و مدل بالای خارجی است در یک تاریخ دو تا سه فقره سند با شماره‌های پی در پی به صورت سه دانگ و دو دانگ به نام یک نفر تنظیم و ثبت نموده و به این وسیله مبالغ زیادی حقوق دولت را تضییع می‌نمودند. همکاران سردفتر به خوبی می‌دانند انجام این گونه اعمال آن هم درخصوص اتومبیل‌های گران قیمت به قصد

«قربةً الى الله» نبوده و معقول هم به نظر نمی‌رسد.

۵ - گزارش‌ها و پرونده‌هایی از استانها می‌رسد که بعضی از سردفتران اسناد رسمی از تنظیم و ثبت اسناد خودرو اتباع خارجه خودداری می‌کنند در صورتی که آیین‌نامه استملاک اتباع خارجه مصوب ۱۳۲۸/۵/۱۰ ناظر بر استملاک اموال غیرمنقول اتباع خارجی و پناهندگان ایران است و به خرید اموال منقول اتباع بیگانه مقیم در ایران تسری نمی‌یابد. بنابراین تنظیم و ثبت اسناد مربوط به اموال منقول از جمله (خودرو) افراد یاد شده با رعایت سایر مقررات مانعی ندارد.^۱

۶ - دفاتر اسناد رسمی قبل از انجام هرگونه معامله و تنظیم سند در مورد چاپخانه لیتوگرافی، گراورسازی و ماشین‌آلات چاپ قبلاً باید از اداره کل مطبوعات داخلی وزارت ارشاد ملی در موارد مذکور استعلام فرمایند.^۲

۷ - پس از تنظیم و ثبت سند انتقال دستگاه‌های حفاری، دفاتر اسناد رسمی مکلفند بلافاصله مراتب را به وزارت نیرو کتباً اطلاع دهند.^۳

۸ - برای ثبت کلیه انتقالات و معاملات و اقاله شناورها اعم از عین یا منفعت منحصرأ به وسیله دفاتر اسناد رسمی که از طرف سازمان ثبت اجازه مخصوص خواهند داشت انجام می‌شود. سایر دفاتر اسناد رسمی مجاز به تنظیم و ثبت این قبیل اسناد نیستند.^۴

۹ - کلیه ماشین‌آلاتی که بر روی خودرو منصوب باشند، مشمول مقررات نقل و انتقال خودرو بوده و مقصود از ماشین‌آلات، آنهایی هستند که در فعالیت‌های صنعتی به کار گرفته می‌شوند.

۱. بخشنامه شماره ۱۰۸۳/س ۲/ ۶۹/۳/۱۶ سازمان ثبت.

۲. استعلام نظریه ۵۸/۱۰/۲۳ وزارت محترم ارشاد ملی وارده به شماره ۱۱/۷۸۴۴/۲۱/۵۷۷۷ مورخ ۱۳۵۸/۸/۱۴.

۳. تبصره ۴ اصلاحی (۶۵/۵/۱۸) ماده ۲۱ و ماده ۲۲ آیین‌نامه اجرایی قانون توزیع عادلانه آب.

۴. ماده ۱ آیین‌نامه ثبت انتقالات و معاملات کشتی‌ها و بند ۷۱ مجموعه بخشنامه‌های ثبتی.

پڙهه ٻيڙي ڪاڊ علمون انساني و مطالعات فرهنجی
پرتال جامع علمون انسانی